

## STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/19>

Materiál v pripomienkovom konaní do 13.02.2025

### Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Ministerstvo hospodárstva SR predkladá materiál do medzirezortného pripomienkového konania na základe bodu B.1 a B.5 z uznesenia vlády SR č. 589/2024 s cieľom transpozície európskej legislatívy.

#### Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrh zákona má pomôcť spotrebiteľom pri prijímaní informovaných nákupných rozhodnutí s prihliadnutím na aspekty environmentálnych a sociálnych vplyvov ich rozhodnutí a podporiť udržateľnú spotrebu prostredníctvom podpory opravárenských služieb. Posilňuje sa informovanosť spotrebiteľov o životnosti tovaru, jeho opraviteľnosti, dostupnosti náhradných dielov či softvérových aktualizácií, rozširuje sa zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, o nové praktiky spojené napríklad s predčasným a plánovaným zastarávaním tovarov, používaním netransparentných a nedôveryhodných značiek udržateľnosti či zavádzajúcich environmentálnych tvrdení (tzv. greenwashing). Predlžuje sa zákonná lehota na uplatnenie zodpovednosti vady veci o jeden rok, ak si spotrebiteľ ako prostriedok nápravy vyberie opravu tovaru a zavádza sa nový informačný formulár, ktorý pomôže spotrebiteľom posúdiť a porovnať opravárenské služby.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňom vyhlásenia, okrem vymedzených bodov, ktoré nadobudnú účinnosť neskôr.

### Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zákona má pomôcť spotrebiteľom pri prijímaní informovaných nákupných rozhodnutí s prihliadnutím na aspekty environmentálnych a sociálnych vplyvov ich rozhodnutí a podporiť udržateľnú spotrebu prostredníctvom podpory opravárenských služieb. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

### Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

#### 1. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu ako celku – účinnosť novely

Podľa článku IV. bod 1. smernica (EÚ) 2024/825, členské štáty prijímú a uverejnia do 27. marca 2026 opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu. Tieto opatrenia sa uplatňujú od 27. septembra 2026.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Podľa nášho názoru možno očakávať, že obchodníci „prenesú“ im uložené povinnosti na výrobcov/dodávateľov, čo zrejme bude mať za následok „otváranie/dodatkovanie“ existujúcich zmlúv a teda novú „administratívnu“ záťaž pre obe strany.

Ak teda smernica (EÚ) 2024/825 poskytuje priestor na jej „transpozíciu“ do 27. marca 2026, tento by sme navrhovali využiť a návrh novely zákona by nemal byť neprijímaný skôr, ako to ukladá smernica. Výrobcovia ako aj obchodníci by získali potrebný čas na prípravu.

#### 2. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 2, písmeno p) bod. 1

Navrhujeme vypustiť slovo „obchodníkom“.

**Odôvodnenie:**

Predloženým návrhom by o certifikačných systémoch rozhodovali len obchodníci. Vypustením slova „obchodníkom“ sa zabezpečí, aby certifikačné systémy boli otvorené aj výrobcovi a poskytovateľom služieb.

**3. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 2, písmeno p) bod. 3**

Navrhujeme nahradiť slovo „obchodník“ slovom „certifikovaný subjekt“.

**Odôvodnenie:**

Predloženým návrhom by sa postupy nápravy viazali len na obchodníkov, avšak certifikačné postupy sú záväzné pre každého záujemcu a preto je potrebné zabezpečiť predloženú nápravu.

**4. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 2, písmeno p) bod. 4**

Navrhujeme slovo „obchodníka“ nahradiť „certifikovaného subjektu“

**Odôvodnenie:**

Navrhovaná úprava zohľadňuje, že predmetné certifikáty využívajú nielen obchodníci, ale aj výrobcovia alebo poskytovatelia služieb.

**5. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 4**

V čl. I. bod 4, k § 5 ods. 1 písm. f) navrhujeme nad slová „osobitného predpisu“ umiestniť odkaz a uviesť v poznámke pod čiarou príslušný právny predpis.

**Odôvodnenie:**

Navrhovaným ustanovením sa rozširujú povinnosti obchodníka. Z dôvodu jednoznačného znenia zákona a v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR je potrebné nad slová „osobitného predpisu“ umiestniť odkaz a v poznámke pod čiarou k odkazu uviesť príslušný právny predpis, ktorý ustanovuje ďalšie podrobnosti.

**6. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 5**

V čl. I bod 5, k § 5 ods. 1 písm. g) navrhujeme nad slová „osobitného predpisu“ umiestniť odkaz a uviesť v poznámke pod čiarou príslušný právny predpis.

**Odôvodnenie:**

Navrhovaným ustanovením sa rozširujú povinnosti obchodníka. Z dôvodu jednoznačného znenia zákona a v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR je potrebné nad slová „osobitného predpisu“ umiestniť odkaz a v poznámke pod čiarou k odkazu uviesť príslušný právny predpis, aby bolo zrejmé, na ktorý právny predpis sa ustanovenie odvoláva.

**7. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 6**

V Čl. I bod 6, k § 5 ods. 1 písm. j) navrhujeme za slovo „životnosť“ doplniť slovo „tovaru“

**Odôvodnenie:**

spresnenie textu

**8. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 7**

V. I bod 7, k § 5 ods. 1 písm. k) navrhujeme preformulovať ustanovenie v súlade so smernicou.

**Odôvodnenie:**

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/825 ustanovuje, že informácie o bodovom hodnotení opraviteľnosti tovaru poskytuje obchodník spotrebiteľovi iba v „príslušných prípadoch“ a uvedené ustanovenie sa neuplatňuje, ak sa poskytujú informácie, ktoré sú uvedené v písm. l) zákona. Z navrhovaného znenia nie je jednoznačné podľa akého právneho predpisu sa bodové hodnotenie opraviteľnosti má stanoviť (napr. Delegované nariadenie komisie 2023/1669 uvádza bodové hodnotenie pokiaľ ide o energetické označovanie smartfónov a tabletov typu Slate, ktoré predstavuje vypočítanú hodnotu odvodenú zo šiestich parametrov bodového hodnotenia v súlade s normou EN 45554).

**9. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 12**

Navrhujeme znenie upresniť, pretože navrhovaná zmena pôsobí zmätočne a vnáša nejasnosti do výkladu komunikácie postupného znižovania ceny.

Podľa dôvodovej správy sa ustanovenie § 7 ods. 3 uplatňuje len v prípade, ak sa cena znižuje postupne bez prerušenia a bez akéhokoľvek zvýšenia ceny počas trvania nepretržitého zníženia ceny. V tomto prípade umožňuje obchodníkom ako predchádzajúcu cenu uviesť najnižšiu cenu za posledných 30 dní pred uplatnením prvého oznámenia o znížení ceny a túto predchádzajúcu cenu ponechať aj pre nasledujúce oznámenia o znížení ceny tovaru.

Uvedené potvrdzuje i Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu článku 6a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi (ďalej len „Usmernenie“), v zmysle ktorého sa vykladá článok 6a odsek 5 reštriktívne a uplatňuje sa len vtedy, ak sa cena znižuje postupne bez prerušenia a bez zvýšenia uvádzanej „predchádzajúcej“ ceny počas trvania nepretržitého zníženia ceny.

Hoci dôvodová správa kopíruje výklad spomínaného Usmernenia, a samotné platné znenie zákona v tejto časti je dostatočne zrozumiteľné, tak samotná navrhovaná zmena pôsobí zmätočne a nie je možné z dôvodovej správy určiť zámer zmeny zákonodarcu.

Gramatický výklad je z toho dôvodu nejasný, lebo v § 7 máme jasné dané / vysvetliteľné pojmy ako (i) Predchádzajúca cena a (ii) Pôvodná cena.

Avšak navrhovaným vložením by vznikol pojem: „pôvodná predchádzajúca cena“, čo môže v rámci aplikačnej praxi a praxe kontrolného orgánu a výkladu obchodníka viesť k rozporu výkladu určenia ceny pri postupnom znížení ceny podľa § 7 ods. 3. Pôvodná predchádzajúca cena nemôže byť totožná s cenou pred prvým znížením ceny tovaru, nakoľko prechádzajúca cena je jasne daná ako najnižšia cena, za ktorú obchodník predával alebo poskytoval tovar v období 30 dní (alebo kratšom podľa § 7, ods. 2, písm. b).

#### **10. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 13**

Ustanovenie navrhujeme vypustiť.

Alternatívne navrhujeme upraviť znenie tak, aby sa oprávnenosť orgánu dohľadu alebo súdu vzťahovalo k výrobcovi služby, ktorý má dôkazné bremena skutkových tvrdení.

#### **Odôvodnenie:**

Navrhovaný bod považujeme za nekonceptný a jeho znenie za nejednoznačné. Proces v rámci administratívneho alebo súdneho konania sa riadi platnými procesnými predpismi.

Navrhované znenie novely zákona môže viesť k tomu, ak orgán dohľadu alebo súd pri posudzovaní nekalej obchodnej praktiky vyzve obchodníka, aby preukázal správnosť skutkových tvrdení, je na jeho dobrej vôli vyžiadať si tieto podklady od dodávateľa. Samotný obchodník je však v dvojitej úlohe poskytovateľa miesta predaja výrobku ako aj súťažiteľa s produktom takzvanej obchodnej značky. Výrobca ani nemusí byť oboznámený, že obchodník bol vyzvaný na odôvodnenie skutkových tvrdení a orgán dohľadu môže teoreticky nariadiť odstránenie tovaru. Výrobca je tak v závislej pozícii od obchodníka, či a do akej miery bude spolupracovať s orgánmi. Predmetné skutkové tvrdenia môžu mať povahu obchodného tajomstva. Ak by dané informácie mal výrobca poskytovať orgánom prostredníctvom obchodníka, mohlo by prísť k porušeniu obchodného tajomstva smerom ku priamej konkurencii. Pripomíname tiež, že predložené znenie bodu nezohľadňuje stav, keď skutkové tvrdenia sa neviažu na obchodníka, ale poskytovateľa služby.

#### **11. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 16**

Čl. I. bod 16, k § 10 ods. 2 písm. d) navrhujeme za slová „nezávislý odborník“ doplniť slová „tretej strany“

#### **Odôvodnenie:**

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/825 ustanovuje, že tvrdenia týkajúce sa životného prostredia overuje „nezávislý odborník tretej strany“, ktorého zistenia sa sprístupnia verejnosti. Odborník má byť nezávislý a bez akéhokoľvek konfliktu záujmov, so skúsenosťami a kompetenciami v environmentálnych otázkach. Dôvodová správa ale uvádza, že obchodník má zabezpečiť, aby mali spotrebiteľia k dispozícii environmentálne tvrdenia. Z uvedeného teda je zrejmé, že obchodník bude musieť zabezpečiť nezávislého obchodníka na svoje náklady, ak bude chcieť uvádzať na trh produkt, o ktorom bude výrobca uvádzať ekologické tvrdenie.

#### 12. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 35 a bod 2 – Prechodné ustanovenia a dopredaj výrobkov

Ustanovenia novelizačného bodu 2 – zákaz používania tzv. zelených tvrdení môžu mať dopad na výrobky, ktoré budú legálne uvádzané na trh do termínu účinnosti zákona, avšak nie je jasné, že či po termíne účinnosti zákona budú musieť byť z obchodu odstránené. Z tohto dôvodu žiadame, aby bolo umožnené dopredanie výrobkov legálne uvedených na trh pred termínom účinnosti zákona a tým sa vyhnúť situácii, že zákon zakazujúci používanie neodôvodnené zelené tvrdenia povedie k masívnemu nárastu odpadu (hlavne) zo spotrebných tovarov alebo nepotravinových tovarov (napr. kozmetika, čistiace prostriedky), ktoré by kvôli nejasnosti výkladu zákona nútene zničené pre nesúlad označení.

#### 13. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 36

V Čl. I bod 36, k Prílohe č. 1 nový bod 3 navrhujeme nad slová „predpisov“ umiestniť odkaz a v poznámku pod čiarou uviesť príslušný právny predpis.

##### Odôvodnenie:

Z dôvodu jednoznačného znenia zákona a v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR je potrebné nad slová „predpisov“ umiestniť odkaz a v poznámke pod čiarou uviesť príslušnú legislatívu na ktorú sa ustanovenie odvoláva.

#### 14. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 37

Slovo „produkt“ v príslušnom gramatickom tvare sa navrhuje nahradiť slovom „tovar“ v príslušnom gramatickom tvare.

##### Odôvodnenie:

Zosúladienie so znením smernice 2024/825. Pojem „tovar“ je užším pojmom ako pojem „produkt“.

#### 15. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 39

V Čl. I bod 39, k Prílohe č. 1 bod 33 navrhujeme nad slová „osobitného predpisu“ umiestniť odkaz a uviesť v poznámke pod čiarou príslušný právny predpis.

##### Odôvodnenie:

Z dôvodu jednoznačného znenia zákona a v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR je potrebné nad slová „osobitného predpisu“ umiestniť odkaz a v poznámke pod čiarou k odkazu uviesť príslušný právny predpis, ktorý ustanovuje ďalšie podrobnosti.

#### 16. Zásadná pripomienka k čl. II. – vloženie nového novelizačného bodu

Pôvodné znenie ustanovenia § 619 ods. (1) OZ o vylúčení zodpovednosti predávajúceho pri použitých veciach za vady vzniknuté ich použitím alebo opotrebením nie je v rozpore so Smernicou EÚ 2019/2161, ani Smernicou EÚ 2019/771. Aj dôvodová správa k novele Občianskeho zákonníka účinné od 1.7.2024 k novému ustanoveniu § 620 ods. (1) OZ uvádza, že nezlučiteľnosť s povahou vady sa môže týkať napríklad vady, ktorá môže byť len dôsledkom vonkajšieho pôsobenia po dodaní veci alebo dôsledkom činnosti kupujúceho samotného. Aj samotná Smernica EÚ 2019/771 v ods. 45 vysvetľuje, že povaha nesúladu môže nastať v len dôsledku činnosti spotrebiteľa alebo zrejmej externej príčiny, ktoré nastali po tom, čo bol tovar dodaný spotrebiteľovi.

Máme za to, že toto vysvetlenie transponovaného ustanovenia čl. 11 ods. (1) Smernice EÚ 2019/771 do ust. § 620 ods. (1) OZ v dôvodových správach len inými slovami upresňuje to, čo už v pôvodnom znení Občianskeho zákonníka účinného do 30.06.2024 v § 619 ods. (1) bolo upravené, a to, že predávajúci nezodpovedá pri použitých veciach za vady vzniknuté ich použitím alebo opotrebením. Toto ustanovenie malo v Občianskom zákonníku svoje dlhoročné ukotvenie, ktorého pôvod mal svoje racionálne príčiny, čoho potvrdením je skutočnosť, že Česká republika, s ktorou sme zdieľali rovnaké znenie Občianskeho zákonníka až do r. 2012, si toto ustanovenie preniesla do svojho nového Občianskeho zákonníka a jeho ustanovenia § 2167 ods. (2).

Aj na základe tejto argumentácie sme toho názoru, že prinavrátenie ustanovenia o vylúčení zodpovednosti za vady vzniknuté ich použitím alebo opotrebením iba upresňuje zákonnú definíciu, ktorú nie úplne jednoznačne uvádza aj Smernica EÚ 2019/771 v čl. 11 ods. (1), resp. aktuálne znenie OZ v § 620 ods. (1) druhej vete a v dôvodových správach k týmto ustanoveniam.

Vzhľadom na uvedené dôvody navrhujeme v ust. § 619 ods. 1 Zodpovednosť za vady Občianskeho zákonníka upraviť zodpovednosť za zjavné vady a doplniť „Pri použitých veciach nezodpovedá za vady vzniknuté ich použitím alebo opotrebením. Pri veciach predávaných za nižšiu cenu nezodpovedá za vadu, pre ktorú bola dojednaná nižšia cena.“ (V platnom znení Občianskeho zákonníka je to tiež v § 619 ods. 1).

#### 17. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 2

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(4) Po prvom odstránení vady opravou veci sa doba zodpovednosti za vady veci podľa odsekov 1,2 predlžuje o dvanásť mesiacov; predĺženie zodpovednosti za vady podľa tohto odseku sa nevzťahuje na použité veci“.

A na záver ustanovenia s cieľom spresnenia znenia navrhujeme doplniť vetu:

„Pri následnej opakovanej vade alebo výskyte inej vady k opätovnému predĺženiu doby zodpovednosti za vady veci nedochádza.“

Alternatívne navrhujeme doplniť skrátenú verziu znenia danej vety:

„Doba zodpovednosti sa takto predĺži iba jedenkrát.“

#### Odôvodnenie:

Z dôvodovej správy vyplýva, že v súvislosti s opatreniami na podporu opravy tovaru ustanovenie predlžuje dobu zákonnej zodpovednosti predávajúceho za vady veci o dvanásť mesiacov. Doba zodpovednosti sa predlžuje za predpokladu, že si spotrebiteľ v rámci uplatnenia zodpovednosti za vady vyberie ako nápravu opravu veci. Doba zodpovednosti sa takto predĺži iba jedenkrát, v prípade výskytu ďalšej vady už nedôjde k ďalšiemu predĺženiu doby zodpovednosti, aj keby si spotrebiteľ opäť zvolil ako prostriedok nápravy opravu. Obdobie 12 mesiacov, o ktoré sa predĺži zodpovednosť za vady predávajúceho, sa pripočítava k zostávajúcemu obdobiu zodpovednosti za vady. Navrhované predĺženie zodpovednosti za vady o 12 mesiacov prináša Smernica EÚ 2024/1799 o spoločných pravidlách na podporu opravy tovaru a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/2394 a smerníc (EÚ) 2019/771 a (EÚ) 2020/1828. Cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 (4) je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a zároveň dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, ako aj vyššiu obehovosť v rámci hospodárstva. V kontexte zelenej transformácie je cieľom tejto smernice zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a zároveň podporovať udržateľnejšiu spotrebu, čím dopĺňa cieľ smernice (EÚ) 2019/771. V záujme dosiahnutia týchto cieľov, a najmä uľahčenia cezhraničného poskytovania služieb a hospodárskej súťaže medzi opravovňami tovaru zakúpeného spotrebiteľmi na vnútornom trhu, sa stanovujú jednotné pravidlá na podporu opravy tovaru zakúpeného spotrebiteľmi, a to v rámci zodpovednosti predajcu stanovenej v smernici (EÚ) 2019/771 a nad rámec tejto zodpovednosti. Pravidlá na podporu opravy a opätovného použitia tovaru zakúpeného spotrebiteľmi nad rámec existujúcej zodpovednosti predajcu stanovenej smernicou (EÚ) 2019/771 už členské štáty zaviedli alebo ich zavedenie zvažujú.

Doplnené ustanovenie o predĺžení zodpovednosti za vady o dvanásť mesiacov môže dosiahnuť stanovené ciele smernice ale iba predajci nových vecí, kedy predávajúci predáva výrobok, ktorý je nový, nepoužitý, je možné predpokladať jeho funkčnosť a správanie počas doby zodpovednosti za vady. Pri použitých veciach je predĺženie zodpovednosti za vady pri oprave veci neprimerané, a to z dôvodu, že pri použitých veciach je dôvodný predpoklad zníženia funkčnosti veci, zvýšené opotrebenie veci a vyššia pravdepodobnosť opráv, vyššie náklady na opravu, čo vyplýva zo samotnej podstaty použitých vecí. Predajca použitých vecí aj pri najväčšej snahe poznať výrobok, mieru jeho opotrebenia a poškodenia, nemôže predpokladať a spotrebiteľovi deklarovať dlhú trvácnosť veci a to práve z podstaty použitej veci a chápania tohto pojmu. Prijatím novely by predajca použitých vecí mal prebrať zodpovednosť za použitú vec na dobu 12 mesiacov ak opraví použitú vec v rámci uplatnenia zodpovednosti za vady tak na ďalších 12 mesiacov ako pri novej veci. Preberá tak na seba oveľa vyššie riziko zvýšenia nákladov na opravu, nepredvídateľnosť správania sa použitej veci, nepredvídateľnosť správania spotrebiteľa k danej veci. Napokon aj minimálna oprava (napr. výmena žiarovky na automobile) môže spôsobiť predĺženie zodpovednosti za vady na celej použitej veci. V konečnom dôsledku predajcovia použitých vecí budú niesť riziko zvýšenej zodpovednosti v ponímaní predĺženia záručnej doby, vyššie náklady čo priamo úmerne bude mať dopad na predaj použitých vecí. Zníženie predaja použitých vecí bude viesť presne k opačným výsledkom ako je vyššia obehovosť v rámci hospodárstva a v kontexte zelenej transformácie zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a zároveň podporovať udržateľnejšiu spotrebu. Navrhovaná právna úprava sa podľa nášho názoru vymyká cieľu podpory opravy a opätovného použitia tovaru.

Uvedené dopady by bolo možné zmierniť vylúčením predĺženia zodpovednosti za vady o dvanásť mesiacov vylúčením použitých vecí z účinnosti tejto normy. Vzhľadom na uvedené navrhujeme upraviť znenie § 619 odsek 4:

Navrhujeme sprecizovanie textu ustanovenia § 619 ods. 4 Občianskeho zákonníka s legislatívou EÚ (transponovanou smernicou EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/1799 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách na podporu opravy tovaru a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/2394 a smerníc (EÚ) 2019/771 a (EÚ) 2020/1828; článok 16 bod 2: „Ak sa v súlade s článkom 13 ods. 2 oprava uskutoční ako prostriedok nápravy na uvedenie tovaru do súladu, predĺži sa doba zodpovednosti raz o dvanásť mesiacov.“), tak, aby nedochádzalo k pochybnostiam, či je alebo nie je predĺženie doby zodpovednosti za vady o 12 mesiacov možné aj opakované.

## **Zdroj:**

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/19>